

Język polski 19.06

Na podsumowanie całorocznej pracy i trudu w poznawaniu zasad niełatwej polskiej ortografii, przybliżę Ci dzisiaj zasady pisowni wielka i małą literą. W tym wypadku nie ma zasady wymiany głosek, wszystko, czego się dowiesz musisz po prostu zapamiętać i oczywiście stosować w praktyce.

Temat: Zadania wielkiej i małej litery.

- Zapoznaj się w podręczniku z materiałem ze str.319 – 321 i podane tam zasady pisowni przepisuj do zeszytu (możesz to zrobić np. w tabeli)
- Dla utrwalenia i poćwiczenia wykonaj na komputerze zaproponowane zadania

<https://epodreczniki.pl/a/wielka-czy-mala-litera-zawsze-dobrze-wyberaj/DjMQaemTw> -

zad.1,2,3,5,7

<https://epodreczniki.pl/a/wielka-czy-mala-litera/DIRP3Cd3v> - zad.3,5

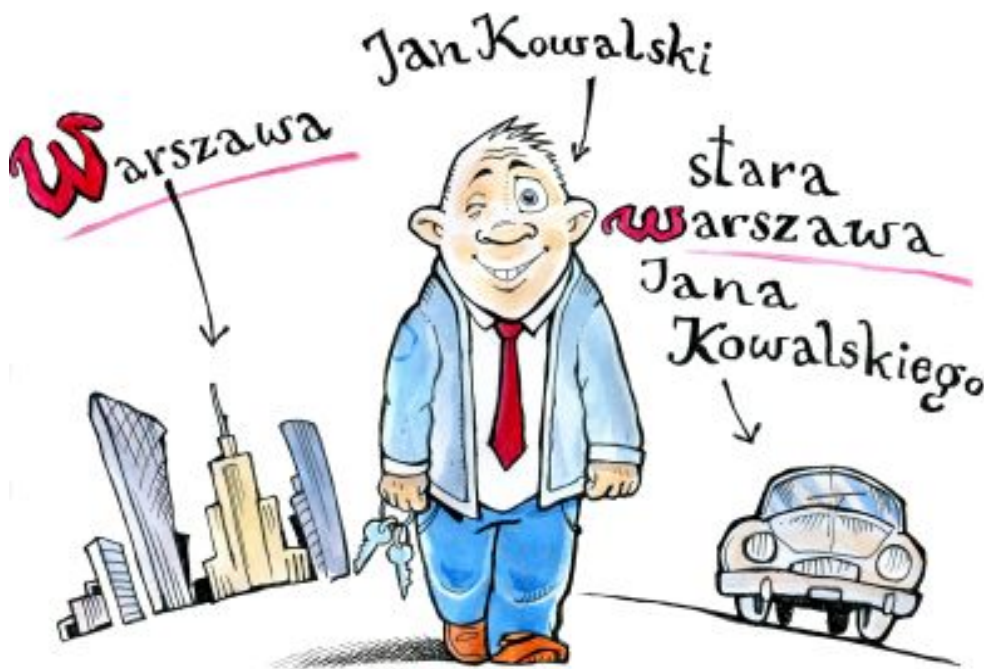
<https://learningapps.org/10443788>

<https://learningapps.org/11398420>

<https://learningapps.org/7011945>

<https://learningapps.org/3746621>

Niczego nie wysyłaj!

ORTOGRAFIA JĘZYKA POLSKIEGO

PISOWNIA WIELKĄ LITERĄ

WIELKĄ LITERĄ PISZEMY:	PRZYKŁADY
● na początku wypowiedzenia	<i>Proszę natychmiast przeprosić ciocię!</i>
● ze względu na uczuciowych i grzecznościowych	<i>kochani Rodzice, Pan Rektor, Ojczyzna</i>
● imiona własne	<i>Bolesław Prus, Jahwe</i> <small>UWAGA: Wielką literą piszemy nazwy papieża i style jako imię własne, np. Podkaminerzy, Syn Człowieczy</small>
● przymiotniki dzierżawcze (pytanie: czyj?) utworzone od imion własnych	<i>dramat Szekspirowski, całun Chrystusowy, dramat Dantejski (ale: sceny [jakie?] dantejskie)</i>
● nazwy mieszkańców - planet i kontynentów - krajów i regionów nazwy członków: - plemion, ras i narodów - dynastii i rodów	<i>Ziemianin (ale: ziemianin = właściciel ziemski), Azjata, Rzymianin (ale: rzymianin = mieszkaniec Rzymu), Ślązak, Murzynka, Żyd (ale: żyd = wyznawca judaizmu), Jagiellonowie, Radziwiłłowie</i>
● nazwy własne: - astronomiczne - geograficzne - administracyjne - instytucji, przedsiębiorstw - organizacji	<i>Droga Mleczna, Mars, Słońce, Wielka Niedźwiedzica, Półwysep Arabski, Morskie Oko, Afryka, Wołga, Prusy, Bydgoszcz, Oliwa, Wawel, plac Trzech Krzyży, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Poczta Polska, Unia Europejska, Polski Czerwony Krzyż</i>
● tytuły: - książek, czasopism, serii - utworów literackich, plastycznych itp. - programów RTV - oprogramowania komputerowego	<i>„Gazeta Wyborcza”, „Ogniem i mieczem”, „Ojczyzna-polszczyzna”</i> <small>UWAGA: W tytułach wielką literę stawiamy tylko na początku, np. „Straszny dwór”. WYJĄTEK: „Stary Testament”, „Nowy Testament”</small> <i>Pascal, Windows XP</i>
● nazwy: - świąt, imprez - ugrupowań artystycznych, film i marek - orderów i odznaczeń	<i>Nowy Rok, Wielki Piątek, Wszystkich Świętych, Awangarda Krakowska, Pepsi-Cola, Adidas, Pollena, Oskar, Pulitzer, Order Orła Białego</i>

PISOWNIA MAŁĄ LITERĄ

MAŁĄ LITERĄ PISZEMY:	PRZYKŁADY
● nazwy pospolite	<i>ptasie mleczko, niedźwiedź brunatny, czekolada</i>
● przymiotniki pospolite utworzone od imion i nazw własnych	<i>cesarz, dulcynea, wół, kozak, derby, sodoma i gomora, pierniki toruńskie</i>
● przymiotniki jakościowe (pytanie: jaki?) utworzone od nazw własnych	<i>balzakowski wiek, porównanie homeryckie, rubensowskie kształty, wojny napoleońskie</i>
● nazwy mieszkańców miast, wsi, dzielnic i osiedli	<i>olsztynianin, wąchocczanin, prażanin</i>
● nazwy pospolite: - astronomiczne - geograficzne - administracyjne - przed nazwą własną	<i>słońce, gwiazda, księżyc, planeta, kontynent, powiat, gmina, pomnik Kopernika, ulica Szeroka (ale: Dwór Artusa), morze Bałtyk (ale: Morze Bałtyckie)</i>
● nazwy: - obzędów i zwyczajów - os, opok, okresów i prądów - artykułów przemysłowych i apotecznych	<i>andrzejki, mikołajki, walentynki, dożynki, paleozoik, pozytywizm (WYJĄTEK: Młoda Polska), kodak, adidas, pepsi-cola, parker</i>